

ת"פ 44427/10/18 - מדינת ישראל נגד ירין אביטן

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 44427-10-18 מדינת ישראל נ' דרכי(עציר) ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט עמית מיכלס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1.

2. ירין אביטן (עציר)

הנאשם

ב"כ המאשימה עו"ד רונן גינגולד, שלוחת תביעות ראשל"צ

ב"כ הנאשם עו"ד ירון פורר

גזר דין - נאשם 2

רקע ועובדות

1. נאשם 2 (להלן: הנאשם) הורשע, על יסוד הודאתו ובמסגרת הסדר דיוני, בעובדות האישומים השני והרביעי בעבירות של **סחר בסם מסוכן**, לפי סעיפים 19 + 13א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ז-1973 (להלן: הפקודה או פקודת הסמים המסוכנים), ו**סיוע לסחר בסם מסוכן**, לפי סעיפים 19 + 13א לפקודה ביחד עם סעיף 31 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: החוק). יחד עם הנאשם הורשעו גם יתר הנאשמים, כל אחד על פי חלקו ופועלו.

2. **על פי האמור בחלק הכללי** של כתב האישום המתוקן, המתייחס לכלל הנאשמים, בין החודשים ינואר לאוקטובר 2018 פעל סוכן סמוי, במטרה לבצע עסקאות מבוקרות של סחר בסמים מסוכנים. הסוכן התחבר ליישומון הטלגרם ובאמצעותו יצר קשר עם קבוצות שונות המציעות סמים למכירה. במהלך תקופת הפעילות, פנה הסוכן אל סוחרים סמים בקבוצות השונות, כאשר הוא נחזה להיות סוחר סמים בעצמו, המחפש לרכוש סמים.

על פי האמור בפרט האישום השני, ביום 13.6.2018 בשעה 14:32, נכנס הסוכן המשטרתי לקבוצה בשם "קולומביה ישראל" ביישומון הטלגרם, פנה לנאשם וביקש לרכוש סם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל 10 גרם. השניים סיכמו את הפרטים ביניהם, ובהמשך, בשעה 16:11 לערך, פגש הסוכן בנאשם ובנאשם 3, אשר הגיעו ברכב מסוג

סקודה, ל"ז 69-540-53 (להלן: רכב הסקודה). אחד הנאשמים העביר לסוכן קוקאין במשקל 9.9895 גרם נטו, והסוכן מסר בתמורה לנאשם 5,500 ₪.

על פי האמור בפרט האישום הרביעי, ביום 16.7.2018, בשעה 13:47, פנה הסוכן, באמצעות היישומון אל נאשם 1 בבקשה לרכוש קוקאין במשקל 10 גרם. השניים סיכמו על מחיר ומקום. בהמשך, בשעה 16:45 לערך הגיעו הנאשם ונאשם 1 למקום, ברכב מסוג סקודה, ל"ז 35-711-54, ונאשם 1 מסר לסוכן קוקאין במשקל 8 גרם נטו, תמורת 5,400 ₪.

3. בין הצדדים לא הושגה הסכמה עונשית, אולם הוסכם ביניהם שהנאשם יופנה לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר לעונש. לבקשת ב"כ הנאשם, הופנה הנאשם במקביל לממונה על עבודות השירות, ומחווה הדעת שהתקבלה עולה שהנאשם נמצא מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות.

4. להשלמת התמונה יצוין שדינו של נאשם 3 נגזר ביום 24.6.2019, והוטל עליו עונש של 5 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסך 4,000 ₪, התחייבות בסך 10,000 ₪, פסילה בפועל למשך 4 חודשים ופסילה על תנאי. דינם של נאשמים 1 ו-4 טרם נגזר.

תסקירי שירות המבחן

5. בפני בית המשפט הונחו שני תסקירים.

מהתסקיר הראשון, מיום 18.6.2019, עולה שהנאשם כבן 22 ואב לילד כבן 4 חודשים, עובד כיום בחברת הסעות. הנאשם הועמד בפיקוח מעצרים למשך 6 חודשים, החל מנובמבר 2018. על אף שהגיע באופן סדיר למפגשים, התקשה הנאשם לקחת בהם חלק פעיל. בשים לב לאמור, התרשם שירות המבחן מיכולתו המוגבלת של הנאשם להעמיק בטיפול. בתוך כך צוין שניסיונות שיקום קודמים בהם נטל חלק כשלו, וענישה מקלה שהוטלה עליו בעבר לא הביאה להרתעה. בשל גורמי הסיכון הללו, התרשמה קצינת המבחן כי קיים סיכון להמשך מעורבות עבריינית חוזרת מצד הנאשם. לצד זאת צוין שהנאשם הביע חרטה על מעשיו, ובדיקות שתן שמסר נמצאו נקיות משרידי סם. נוכח התרשמות שירות המבחן מכך שהנאשם מיצה את יכולתו להיתרם מהליך טיפולי, לא ניתנה המלצה בכיוון זה, וכעונש מוחשי הומלץ להשית עליו מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. בעניין זה צוין שהטלת עונש מאסר בפועל עלולה להפגיש את הנאשם עם אוכלוסייה בעלת נורמות עברייניות, מולה יתקשה להציב גבולות.

מהתסקיר השני, מיום 7.10.2019, עולה שהנאשם המשיך להגיע לפגישות בשירות המבחן ולשתף תכנים בהתאם ליכולותיו. עם זאת, ועל אף שביטא נכונות להשתלב בהליך טיפולי, סברה קצינת המבחן שהנאשם מיצה את יכולתו להיתרם מההליך, וחזרה על מסקנתה לפיה אין מקום להעמידו בצו מבחן.

ראיות לעונש

6. מטעם המאשימה הוגש תדפיס מידע פלילי של הנאשם, מעודכן ליום 25.6.2019 (סומן יא/1).

7. מטעם הנאשם העידה אשתו, גב' שלי אביטן. לדבריה, הנאשם גדל בתנאים קשים, ללא הורים, וכי שני בני הזוג לא רוצים שילדיהם יגדלו עם אב בבית הסוהר. עוד ציינה כי הנאשם הינו המפרנס העיקרי בבית, ושבתם הפעוט נולד אחרי שהנאשם נעצר. לדבריה, מעשיו של הנאשם היו בבחינת מעידה חד פעמית, וכי במידה שיחזור על מעשיו, אין בכוונתה להמשיך ולחיות עמו. על פי התרשמותה, הנאשם נמצא כיום במקום חיובי יותר: "קם בבוקר, עבודה, חוזר, עוזר עם הילד, מקלחות, אוכל, הוא אבא מספר אחת."

טיעוני הצדדים ודברי הנאשם

8. ב"כ המאשימה ציין את גילו הצעיר של הנאשם, ואת העובדה שבעברו שני גמרי דין. עוד הדגיש כי מדובר בעבירה של סחר בסמים המוגדרים כ"קשים" והפנה לפסיקה, ממנה עולה כי גם במקרים "קלים" מושתים על סוחרים הסמים עונשים של מאסרים בפועל. עוד הדגיש כי הנאשם סחר בכמויות שאינן זניחות, ושמעשיו אינם בבחינת מעידה חד פעמית. לזכות הנאשם צוינה הודאתו במיוחס לו. בהתייחס לגזר הדין שהוטל על נאשם 3 ולעמדתה העונשית של המאשימה, שהגבילה עצמה לעונש של 5 חודשי מאסר, נטען כי חלקו של נאשם 3 במעשה העבירה היה קטן בהרבה מזה של הנאשם, שהינו המבצע העיקרי באישום השני.

בשים לב למכלול הנסיבות, עתרה המאשימה לקביעת מתחם עונשי הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בשל האישום השני, ומתחם הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בגין האישום הרביעי, בו הורשע הנאשם בעבירת סיוע בלבד. לאור היעדר המלצה שיקומית עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש של 18 חודשי מאסר, לצד מאסר מותנה ארוך ומרתיע, קנס כספי, התחייבות, פסילת רישיון נהיגה, פסילה על תנאי וחילוט כלי הרכב והכסף המזומן, כמפורט בכתב האישום.

9. ב"כ הנאשם הפנה בטיעונו לכך שבזמן ביצוע העבירות היה הנאשם בן 22. עוד ציין שעל אף שלחובת הנאשם 2 גמרי דין, הרי שאלו התיישנו זה מכבר, אין לו כיום תיקים הממתינים לבירור דין, ומכאן שמדובר בהסתבכותו היחידה מאז. עוד טען כי הנאשם מגיע מרקע משפחתי קשה, ולמעשה גדל ללא הורים. למרות זאת נלחם הנאשם והשלים 12 שנות לימוד, נרשם ללימודי אנגלית ועובד בעבודה מסודרת, כאשר כל אלו מעידים על שאיפה לחיים נורמטיביים, על רצונו לגדל את בנו ועל כוונתו לפנות לדרך חדשה.

אשר לכמויות הסם נטען שמאחר שהסם הוזמן על ידי הסוכן, הרי שהוא זה שלמעשה קבע את כמות הסם שנמכרה. בכל הנוגע לאישום הרביעי, נטען שחלקו של הנאשם הסתכם בכך שישב ברכב ולא עשה דבר. לשיטת ההגנה, מאותה סיבה שנקבע מתחם עונש הולם נמוך לנאשם 3, יש לקבוע מתחם דומה גם לנאשם, כאשר בשני האירועים לא היה ברור מי מהנוכחים מסר את הסמים לסוכן. אשר לנאשם 3 נטען כי להבדיל מהנאשם, היה לו עבר פלילי מכביד, הוא לא שיתף פעולה עם שירות המבחן ובדיקות שתן שמסר נמצאו שרידי סם. לעומת זאת, הנאשם הודה, הביע חרטה, שיתף פעולה בצורה מלאה, מסר בדיקות שתן נקיות ולקח חלק בקבוצות טיפוליות.

נוכח גילו הצעיר של הנאשם ונוכח מסקנת שירות המבחן, לפיה הטלת עונש מאסר עלולה לפגוע בנאשם, עתר ב"כ

הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל עליו עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. אשר למשכם של עבודות השירות, הסכים שהנאשם ירצה 9 חודשים ללא ניכוי תקופה של כחודש וחצי בהם ישב במעצר.

לעניין פסילת רישיון הנהיגה של הנאשם טען כי בדיקות השתן של הנאשם נקיות ומכאן שלא נשקפת סכנה לציבור. יתרה מכך, מדובר בפרנסתו של הנאשם, המשמש כנהג הסעות מקצועי, ומכאן שניתן להסתפק בפסילה על תנאי בלבד.

ב"כ הנאשם ביקש לתת משקל משמעותי להליך השיקומי אותו עבר הנאשם, ולסיכויי השיקום מחד גיסא, ולנזק שייגרם לחברה ככל שיישלח לריצוי עונש מאסר מאידך גיסא.

ב"כ הנאשם הביע הסכמתו לחילוט הכסף המזומן, אולם לא התייחס בטיעונו לעתירת המאשימה לחילוט שני כלי הרכב.

10. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, הביע חרטה ולקח אחריות על מעשיו. הנאשם הבטיח כי כיום הוא נמצא בדרך אחרת וכי הדברים שעשה לא יחזרו על עצמם. הנאשם סיפר שכיום הוא לומד אנגלית, שיתף שאינו רוצה להיכנס לבית הסוהר וביקש שבית המשפט יתחשב בו.

קביעת מתחם העונש ההולם

11. בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה יש לתת את הדעת לעיקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה

12. עבירות של סחר בסמים פוגעות בערך המוגן שעניינו הגנה על שלום הציבור, בריאותו, בטחונו האישי ורכושו. מן המפורסמות היא שהנזק הנגרם מנגע הסמים אינו הנזק שנגרם רק למשתמשים, כי אם נזק לחברה כולה, הבא לידי ביטוי, בין היתר, בביצוען של עבירות פליליות נוספות על ידי קהל הצרכנים לצורך מימון הסם.

על הנזקים הטמונים בשימוש בסמים ועל הצורך לנקוט יד קשה עם סוחרי הסמים, עמד השופט נ. הנדל בע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יניב יונה (4.7.2012), בפסקה 2:

"בגזר דינו של בית המשפט המחוזי הודגש כי עבירות הסמים "היו לנגע של ממש שפשה במקומותינו", והן מסבות נזק כבד למשתמשים עצמם ולחברה בכללותה. אשר על כן נדרש בית המשפט להטיל עונש חמור ומרתיע. יש לנקוט בגישה מחמירה כלפי כל החוליות שבשרשרת ייבוא הסם והפצתו, לרבות מי שמכונים "בלדרים". זאת במיוחד בענייננו, כאשר המשיב נטל חלק פעיל בהוצאת התוכנית העבריינית אל הפועל. מן הראוי להשית על המשיב מאסר ממושך - לנוכח

חומרת העבירות, היקף הסמים שניסה לייבא, מהות הסם, הישנות העבירות, עברו הפלילי בתחום הסמים וכשלון ההרתעה במאסר הממושך שהושת עליו בעבר.

ובהמשך בפסקה 5:

"צו השעה הוא להחמיר בענישה בעבירות סמים."

על חשיבות המלחמה בנגע הסמים עמד השופט א. רובינשטיין ברע"פ 1720/11 גליק נ' מדינת ישראל (7.3.2011):

"חשיבות המלחמה בנגע הסמים ידועה לכל, והעוסקים בסחר ובתיווך בסם יידעו כי "מלחמת החורמה בעברייני סמים נמשכת והולכת. מלחמה קשה היא, מלחמה ארוכה, והיא כמלחמת ישראל בעמלק" (ע"פ 4998/95 מדינת ישראל נ' אוקטביו, פ"ד נא(3) 769, 787 השופט כתוארו אז - חשין)."

בע"פ 4484/05 גונן נ' מדינת ישראל (8.8.2006) קבעה השופטת ד. ברלינר:

"נגע הסמים מכלה בישראל כל חלקה טובה. כמות המילים שהושמעו באשר לצורך להילחם בנגע זה היא אין סופית. אין לך בית משפט בכל ערכאה שהיא, שלא חוזר על האמירות שעניין המלחמה שהוקדשה לביעור התופעה, ענישה מחמירה ככלי מרכזי במלחמה זו, והצורך להכות בכל אחת מחוליות הפצת הסם בין אם מדובר בבלדר, ובין אם מדובר במי שמעמדו בהיררכיה באותה פעולה ספציפית שעליה נסוב הדיון, גבוה יותר."

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

13. מתסקיר שירות המבחן עולה שהנאשם סחר בסמים על רקע חוב כספי לשוק האפור. הנאשם שלל שימוש בסמים וצורך בהשגת מימון לסם.

לצורך בחינת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירות, יש לתת את הדעת לכך שהנאשם ביצע שתי עבירות שונות ונפרדות זו מזו, בהפרש זמנים של מעל לחודש ימים. חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הראשונה בזמן (אישום 2) הינו משמעותי מזה של נאשם 3, שכן הסוכן יצר קשר עם הנאשם, הנאשם הצליח להשיג לסוכן את כמות הסם שביקש, שאינה מסתכמת במנה בודדת המיועדת לצריכה עצמית, אלא בכמות של 10 גרם קוקאין, היכולה להספיק לעשרות מנות, כל זאת בתוך פרק זמן קצר ביותר של שעה וחצי בלבד ממועד קיום השיחה הטלפונית ביניהם.

באישום השני בזמן (אישום 4), סייע הנאשם לאחר, נאשם 1, שהוכר על ידי המאשימה כמבצע העיקרי, למכור קוקאין בכמות של כ-8 גרם בתמורה ל-5,400 ₪.

חבירת הנאשם לאנשים אחרים, בכל פעם לאדם אחר, מצביעה על התכנון שקדם לביצוע שתי העבירות, על נגישותו של הנאשם לקוקאין, ועל כך שלא פעל באופן חד פעמי. הנאשם אף הצטייד מבעוד מועד בשני כלי רכב לצורך ביצוע עסקאות הסמים.

14. לעובדה שהסמים בהם סחר הנאשם מוגדרים כ"סמים קשים" נודעת משמעות רבה, נוכח הלכת בית המשפט

עמוד 5

העליון לפיה יש להחמיר בענישת עבריינים המבצעים עבירות מסוג זה ולנקוט נגדם ביד קשה. בע"פ 7952/15 מדינת ישראל נ' שץ (15.2.2016), התייחס השופט נ. סולברג, בפסקה 42, לחומרה היתרה בעבירות הסחר בסם המכונה "סם קשה":

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הרבה הטמונה בעבירות סחר והפצה של סמים, לא כל שכן סמים מסוכנים המוגדרים 'קשים' (ראו למשל: ע"פ 6747/11 מדינת ישראל נ' אבו ריקיק [פורסם בנבו] (3.1.2013)), ועל הצורך להיאבק בהן באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה (ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקה 24 [פורסם בנבו] (24.7.2011)). זאת, לאור הנזק הרב שהן מסבות לא אך למשתמשים הישירים בסם, אלא לחברה כולה, הסובלת מעבירות רכוש ואלימות מצד העוסקים בסחר ומלקוחותיהם (ע"פ 4998/95 מדינת ישראל נ' גומז-קרדוסו, פ"ד נא(3) 769, 787-786 (1997); ע"פ 10228/05 רובאעי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 15 (26.6.06) ע"פ 6990/13 ח'טיב נ' מדינת ישראל, פסקה 35 [פורסם בנבו] (24.2.2014) (להלן: "עניין ח'טיב"); ע"פ 100/14 מדינת ישראל נ' מחטיב, פסקה 3 [פורסם בנבו] (10.12.2014))."

15. מאחר ששתי העסקאות בוצעו אל מול סוכן משטרתי, הרי שלא נגרם בפועל נזק של ממש. מנגד, הנזק שיכול היה להיגרם כתוצאה מביצוע העבירות הינו רב, בשים לה לכמות הסמים, לסוג הסמים, ולעובדה שהיו אמורים להיות מופצים לציבור הרחב.

מדיניות הענישה הנוהגת

16. מסקירת גזרי הדין בעבירות דומות, הן אלו שהוגשו מטעם המאשימה והן אלו שהוגשו מטעם ההגנה, עולה תמונה ברורה ועקבית, לפיה על סוחר הסמים, לא כל שכן הסוחרים ב"סמים" "קשים", יוטלו, ככלל, עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח.

פסקי הדין שהוגשו מטעם המאשימה:

א. ברע"פ 8408/15 חביב נ' מדינת ישראל (9.12.2015), אושר עונש של 17 חודשי מאסר בפועל לנאשם בעל עבר פלילי אשר הורשע, על יסוד הודאתו, ב-2 עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 1.1 וכ-5 גרם, ובעבירה של החזקת קוקאין במשקל של למעלה מ-15 גרם, שלא לצריכה עצמית. בבית משפט השלום נקבע מתחם עונשי הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר. בבית המשפט העליון נקבע שההליך השיקומי אותו עבר הנאשם אינו מצדיק חריגה מהמתחם, וכי נכון היה להתחשב בו בקביעת עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם.

ב. ברע"פ 126/15 חביף נ' מדינת ישראל (13.1.2015) (להלן: עניין חביף), אושר עונש של 16 חודשי

מאסר, שלאחר הפעלת מאסר מותנה הצטברו לכדי 20 חודשי מאסר בפועל, לנאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו, בשלוש עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל כולל של כ-14 גרם. הנאשם, בעל עבר פלילי מכביד, הביע חרטה וניכר שעבר הליך שיקום. בבית משפט השלום נקבע מתחם עונשי הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בגין כל עבירה. בית המשפט העליון ציין כי תסקיר חיובי ומאמצי שיקום אינם שיקולים יחידים בבואו של בית המשפט לגזור עונשו של נאשם.

ג. בעפ"ג (מרכז-לוד) 33119-07-17 סלאמה נ' מדינת ישראל (26.12.2017), נדחה ערעורו של נאשם, נעדר עבר פלילי, אשר הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 1.77 גרם, ובעבירה של סיוע לסחר בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 5 גרם. בבית משפט השלום נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-28 חודשי מאסר, ועל הנאשם הושת עונש של 12 חודשי מאסר. בדחותו את הערעור קבע בית המשפט המחוזי שהתחשבות בהליך שיקום, אינה מובילה בהכרח לסטייה מהרף התחתון של המתחם.

ד. בת"פ (ראשל"צ) 44727-10-18 מדינת ישראל נ' מוזיין (6.10.2019), הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, בעבירה של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל 8 גרם ובתמורה ל-5,500 ₪. הנאשם נעדר עבר פלילי, צעיר, ובעל נסיבות חיים קשות. באותו מקרה נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר, ועל הנאשם נגזר עונש של 13 חודשי מאסר בפועל. גזר הדין אינו חלוט.

ה. בת"פ (רמ') 46328-02-18 מדינת ישראל נ' טברי (15.5.2019), הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בריבוי עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין והרואין בתמורה ל-200-100 ש"ח לכל מכירה ובעבירה של החזקת כ-9 גרם קוקאין שלא לצריכה עצמית. לנאשם עבר מכביד, והתסקיר בעניינו נשא אופי חיובי. לאחר שנקבע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר ל-18 חודשים לכל עבירה, הושת על הנאשם עונש של 30 חודשי מאסר בפועל.

פסקי הדין שהוגשו מטם ההגנה:

א. בעפ"פ 6161/16 יזרעאלוב נ' מדינת ישראל (20.2.2017), הוקל עונשו של נאשם, בעל עבר פלילי, אשר הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, סחר בסם מסוכן ואיסור הפצת חומרים מסכנים מסוג "נייס גאי". בבית המשפט המחוזי נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל-20 חודשי מאסר, ועל הנאשם הושת עונש של 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל לאור תסקיר חיובי. בית המשפט העליון הקל בעונשו של הנאשם והעמידו על 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ב. ברע"פ 2430/15 מצרי נ' מדינת ישראל (4.11.2015) (להלן: עניין מצרי), הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, ב-5 עבירות של סחר בסם מסוכן וכן בעבירה של החזקת קוקאין שלא צריכה עצמית, במשקלים של בין 1 ל-4 גרם בכל פעם. בבית משפט השלום נקבע מתחם עונש הנע בין 8-18 חודשי

מאסר, ועל הנאשם הושת צו של"צ בהיקף של 250 שעות, וענישה נלווית, לאחר שנמצא שהנאשם עבר הליך גמילה משמעותי בקהילה סגורה. חרף הליך הגמילה המשמעותי שעבר, מצא בית המשפט המחוזי להחמיר את עונשו של הנאשם ולהעמידו על 24 חודשי מאסר בפועל. בערעור שהוגש לא מצא בית המשפט העליון לבטל את עונש המאסר, אולם העמידו בסופו של יום על 16 חודשי מאסר בפועל.

ג. ברע"פ 5494/19 רנד נ' מדינת ישראל (22.8.2019), אושר עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לנאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו, בסחר ב-3 יחידות של קריסטל, ובהחזקת 11 גרם הרואין ו-1.9 גרם קוקאין שלא לצריכה עצמית. בבית משפט השלום נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר. על הנאשם נגזר עונש מקל משיקולי שיקום ובשל היותו של הנאשם אב חד הורי המגדל את שתי בנותיו.

ד. בעפ"ג (מח' י-ם) 17122-09-18 מדינת ישראל נ' חנניאייב ואח' (3.3.2019), אושר עונש של 3 חודשי מאסר בעבודות שירות שהוטל על שני נאשמים אשר הורשעו, על יסוד הודאתם, בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין בצוותא, במשקל כולל של 20 גרם. נאשם 1 נעדר עבר פלילי, והתסקיר בעניינו היה חיובי. נאשם 2 בעל עבר פלילי, נכה ולוקה בפיגור בינוני.

ה. בת"פ (מחוזי ת"א-יפו) 10577-04-17 מדינת ישראל נ' קואן ואח' (11.6.2019) (להלן: עניין קואן), הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין בצוותא, בכמויות של 20 גרם ושל כ-60 גרם. לאחר שהנאשם, בעל עבר פלילי, השתלב בהליך גמילה משמעותי, הושת עליו עונש של 9 חודשי מאסר בעבודות שירות.

ו. בת"פ (מח' ת"א-יפו) 63255-11-16 מדינת ישראל נ' טורז'מן (7.2.2018) (להלן: עניין טורז'מן), הורשעה נאשמת בעבירות סמים חמורות בהרבה מהמקרה שלפניו. לאחר שנקבע מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר, הושת על הנאשמת עונש שיקומי בדמות צו של"צ, לאור תהליך שיקומי משמעותי שעברה.

ז. בת"פ (פ"ת) 54819-07-15 מדינת ישראל נ' עקיבא (18.7.17), הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, בשתי עבירות של סחר ותיווך בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של פחות מ-2 גרם בכל אירוע, והחזקת סם מסוכן מסוג קנאביס לשימוש עצמי. למרות המלצת שירות המבחן לבטל את הרשעתו, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר לכל עבירת סחר, ועל הנאשם הושת עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לאחר שנמצא שהנאשם עבר הליך גמילה ולאור תרומתו המשמעותית לחברה במסגרת שירותו הצבאי. העונש אושר על ידי בית המשפט המחוזי [עפ"ג (מרכז-לוד) 5342-09-17 עקיבא נ' מדינת ישראל (3.12.2017)].

ח. בת"פ (שלום באר שבע) 23394-08-16 מדינת ישראל נ' אבו רקייק (29.1.2017), הורשע הנאשם,

על יסוד הודאתו, בין היתר בעבירות של סחר בסם מסוכן מסוגים שונים, לרבות קריסטל. לאחר שנקבע מתחם עונש הולם הנע בין 10 ל-26 חודשי מאסר, הושת על הנאשם עונש של 16 חודשי מאסר בפועל. בבית המשפט המחוזי נדחה ערעור הנאשם בכל הנוגע לרכיב עונש המאסר [עפ"ג (מח' באר שבע) 55286-02-17 אבו רקייק נ' מדינת ישראל (29.3.2017)].

ט. בת"פ (ראשל"צ) 912-07-2016 מדינת ישראל נ' ונונו (19.7.2016) (להלן: עניין ונונו), הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, ב-3 עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל כולל של 13 גרם. לאחר שנמצא שהנאשם, בעל עבר פלילי בסמים, החל טיפול בהתמכרותו ולאור המוטיבציה שגילה לצאת ממעגל הסמים, הושת עליו עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, זאת בחריגה מהמתחם העונשי שהועמד על 8-24 חודשי מאסר.

על מתחמי הענישה ניתן ללמוד גם מעפ"ג (מרכז-לוד) 5501-09-17 סמאדה נ' מדינת ישראל (6.2.2018) (להלן: עניין סמאדה), במסגרתו אושר עונש של 35 חודשי מאסר שהוטל על נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, ב-3 עבירות של סחר בקוקאין, במסגרתן מכר כ-10, כ-23 וכ-15 גרם קוקאין. בבית משפט השלום נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר לכל אישום, שאושר על ידי בית המשפט המחוזי.

17. מהאמור עולה באופן חד משמעי שדרך המלך הינה השתת עונשי מאסר, לעתים מחמירים, על הסוחרים בסם מסוכן מסוג קוקאין, גם כאשר מדובר בכמויות קטנות מהמקרה שלפנינו בכל מכירה. כלל נוסף הוא שחריגה מהמתחם תתאפשר מטעמי שיקום. עם זאת, חריגה זו יושמה, על פי רוב, במקרים בהם נמצא שהנאשם עבר הליך גמילה משמעותי מסמים [ראו המקרים שהוגשו מטעם ההגנה בעניין מצרי, בעניין טורג'מן, בעניין קואן ובעניין ונונו].

18. נוכח כל האמור, אני קובע שמתחם העונש ההולם בגין עבירה של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל 10 גרם, נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר.

המתחם העונשי בגין עבירה של סיוע לסחר בסם מסוכן, בנסיבות המקרה הנדון לפני, היינו - סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 8 גרם, כאשר חלקו של המסייע אינו ברור ומכתב האישום עולה שהוא הסתכם בישיבה ברכב לצד המבצע העיקרי בזמן ביצוע המכירה, נע בין 3 ל-7 חודשי מאסר בפועל, כפי שנקבע בעניינו של נאשם 3. במאמר מוסגר אציין שסיוע באופן אקטיבי יותר יכול היה להוביל לקביעת מתחם עונשי מחמיר יותר לעבירת הסיוע.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

19. הנאשם, כבן 23, נשוי ואב לילד כבן 8 חודשים. משכר, וכאשר נטען שהנאשם הינו מפרנס יחיד, ריצוי עונש מאסר יפגע במשפחתו. מנגד, כאשר בעבירות של סחר בסם מסוכן עסקינן, מצאו לא אחת בתי המשפט לתת משקל נמוך לנימוק זה גם במצבים בהם נמצא שהנזק שעלול היה להיגרם למשפחת הנאשם היה קיצוני מהמקרה שלפנינו [ראו לדוגמא: ת"פ (חי') 1276-05-15 מדינת ישראל נ' רחמימוב (4.12.2016)].

מתסקיר שירות המבחן עולה שהנאשם החל לעבוד בחברת הסעות כ-3 חודשים טרם מעצרו. לחובת הנאשם שני גמרי דין (יא/1), מהשנים 2011 ו-2014 בעבירות של פירוק חלקים מרכב; העלבת עובד ציבור; ניסיון לתקיפת עובד ציבור; החזקת נכס חשוד כגנוב; נהיגת רכב מנועי ללא רישיון; הפרעה לשוטר והחזקת רכב החשוד כגנוב, בגינם הוטלו עליו עונשים שיקומיים.

בהעדר טיפול, התרשם שירות המבחן כי גבולות פנימיים לא מגובשים אצל הנאשם, עשויים להביאו לבחור בפתרונות מהירים אך שוליים, לצורך קידום צרכיו האישיים, כאשר ימצא במצבי לחץ ומשבר, באופן המצביע על קיום סיכון להמשך מעורבות עבריינית חוזרת.

מהתסקיר עולה שהנאשם ביטא שאיפות באשר לעתידו האישי והמקצועי, והביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן. הנאשם אכן שולב בהליך ייעודי, הגיע באופן סדיר, גילה עניין בתכנים, עמד בכללי המסגרת והסמכות, ובדיקות שتن שמסר נמצאו נקיות. ואולם, לאחר שנמצא שהנאשם התקשה לשתף ולהעמיק במצבו, עדכן שירות המבחן שהנאשם מיצה את יכולתו להיתרם מההליך, וכי אין עוד מקום למעורבות טיפולית בעניינו. עוד עולה מהתסקיר שניסיונות שיקום קודמים לא צלחו וכי בעונשים קודמים שהוטלו על הנאשם לא היה כדי להרתיעו מלשוב ולבצע עבירות.

לזכות הנאשם יש לזקוף את הודאתו במיוחס לו, את לקיחת האחריות ואת החרטה שהביע.

20. במצב דברים זה, לא מצאתי לחרוג ממתחמי הענישה שנקבעו מטעמי שיקום. לצד זאת מצאתי להתחשב בשאיפותיו החיוביות של הנאשם ובהליך השיקומי החלקי שעבר, כמו גם בהודאתו, בלקיחת האחריות על מעשיו ובעובדה שהוא לא ריצה בעבר עונש מאסר, כדי למקמו בחלק התחתון של המתחם. עוד אציין שמצאתי לדחות את טענת ההגנה לפיה מדובר ב"מעידה חד פעמית", זאת בהתחשב בעובדה שמדובר בשני אירועי סחר נפרדים, הנפרסים על פני חודש ימים, בסוג הסם וכמותו בכל מכירה, ובעובדה שהנאשם חבר לאחרים על מנת לבצע את העסקאות.

21. בשולי הדברים אציין שלא נעלמה מעיני המלצת שירות המבחן שלא להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל. עם זאת, יש לזכור שהמלצת שירות המבחן כשמה כן היא, המלצה בלבד, כאשר שירות המבחן רואה לנגד עיניו בראש ובראשונה את הנאשם ואת שיקומו, בעוד שתפקידו של בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם מתוך ראיית התמונה הכוללת, תוך איזון כלל שיקולי הענישה (ראו: עניין חביף). במקרה שלפני הטלת עונש שאינו כולל רכיב של מאסר בפועל, יחטא לאינטרס הציבורי במלחמה בנגע הסמים ויפגע בצורה משמעותית בשיקולי ההרתעה.

רכיבי ענישה נוספים

22. **חילוט כלי הרכב והכסף המזומן** - על אף הסכמת ההגנה לחילוט הכסף שנתפס, אינני מורה על חילוטו, זאת בשם לב להסכמת הצדדים במעמד הצגת ההסדר הדיני ביום 21.1.2019, לפיה כל הכסף שנתפס יושב לידי הנאשם. באותו מעמד אף הוסכם על השבת טרקטורון שנתפס אצל הנאשם.

מטעם ההגנה לא נטען דבר לעניין עתירת המאשימה לחילוט רכב הסקודה, אולם אצא מנקודת הנחה שהיא מתנגדת לחילוטו.

סעיף 36א(א) לפקודה קובע כדלקמן:

הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -
(1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;

עינינו הרואות שהמחוקק נקט בלשון ציווי על חילוט רכוש ששימש כאמצעי לביצוע העבירה או נועד לאפשר את ביצועה, כאשר על מנת לחרוג מכלל זה, על בית המשפט לספק "נימוקים מיוחדים".

מעובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם עולה באופן ברור שבאישום השני הגיע הנאשם למקום המפגש כשהוא עצמו נוהג ברכב הסקודה. ברכב זה הגיעו הן הסמים והן הסוחרים למקום המפגש, ובתוכו התבצעה עסקת הסמים, כאשר הנאשם וחברו נותרו לשבת בתוכו במהלך ביצוע העסקה.

משנמצא שהנאשם השתמש בכלי הרכב, ושכלי הרכב אפשר את ביצוע העבירה, ובהעדר "נימוקים מיוחדים" להימנע מכך, מצאתי להורות על חילוטו.

23. **פסילה מלהחזיק רישיון נהיגה -** מאותם טעמים ממש, משנמצא שהנאשם הוא שנהג בכל אחד מכלי הרכב בשני המועדים, מצאתי לפסול את הנאשם בפועל מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה מתוקף סמכותי לפי סעיף 37א(א) לפקודה.

24. **קנס -** הנאשם סחר בסמים במטרה להתעשר בקלות ובמהירות מבלי להתחשב בבריאות הציבור ובהעמדתו בסכנה. לפיכך, ובשים לב לשווי כל אחת מהעסקאות, יש מקום להטיל על הנאשם קנס כספי. ואולם, בשים לב לעובדה שהוא עתיד לרצות עונש מאסר, מצבו הכלכלי, והעובדה שבכוונתי להורות על חילוט הרכב, מצאתי להטיל על הנאשם קנס סמלי בלבד ולחייבו לחתום על התחייבות בסכום משמעותי, זאת בשים לב להלכה לפיה יש להתחשב ביכולתו הכלכלית של נאשם לצורך קביעת גובה הקנס שיוטל עליו, ובכלל זה בפרק הזמן בו לא יוכל לפרנס את משפחתו בשל ריצוי עונש מאסר [ראו: עניין סמאדה, פסקה 45].

סוף דבר

25. נוכח כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 15 חודשים, בניכוי הימים בהם ישב במעצר בין תאריכים 10.10.2018-25.11.2018.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו במתקן הכליאה "ניצן", ביום 12.1.2020 עד השעה 08:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מגזר הדין.

על ב"כ הנאשם לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787336, 08-9787377.

ב. מאסר למשך 9 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו על עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ג. קנס בסך 3,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.1.2020.

ד. התחייבות בסך 15,000 ש"ח להימנע בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר מביצוע עבירת פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים. ההתחייבות תיחתם עד ליום 1.12.2019. לא תיחתם ההתחייבות, יאסר הנאשם למשך חודש ימים.

ה. פסילה בפועל מלהזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 6 חודשים. בהתאם לסמכותי לפי סעיף 37א(2) לפקודה, אני קובע שהפסילה תיכנס לתוקף ביום גמר ריצוי עונש המאסר. הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט בטרם יחל לרצות את עונש המאסר.

ו. פסילה על תנאי מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 6 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור על עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים במשך שנתיים מיום שחרורו.

ז. אני מכריז על הנאשם סוחר סמים ומורה על חילוט רכב סקודה ל.ז. 83-696-34.

26. ההתחייבות והערבויות שנחתמו וכן הפיקדון שהופקד לצורך שחרורו של הנאשם במסגרת הליכי המעצר ישמשו להבטחת התייצבותו לריצוי עונש המאסר. לאחר תחילת ריצוי עונש המאסר, יושבו כספים שהופקדו לידי הנאשם, כפוף לכל מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול. ככל שחויבו ערבים להפקיד כסף יושב הכסף לידיהם, כפוף לכל מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול.

27. ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מהארץ. ככל שהדבר טרם נעשה, יפקיד הנאשם את דרכונו במזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 26.11.2019.

28. ניתן בזאת צו כללי למוצגים. הסמים יושמדו.

29. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ז חשוון תש"פ, 25 נובמבר 2019, בנוכחות הצדדים.